

УДК 336.748

Грабовська С. – ст. гр. СІ-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ІНФЛЯЦІЯ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ: РІВЕНЬ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Дячун О.Д.

Інфляція як специфічна якість паперових грошей відома вже багато століть. Ще у 18 ст. з'явилася велика кількість наукових робіт, в яких розглядалась залежність між кількістю золота, срібла в Європі, ростом цін та розвитком виробництва. Найбільш яскравими представниками ідеї не обов'язкового зростання ціни при забезпеченні більших обсягів виробництва, тобто «Гроші стимулюють торгівлю», були так звані паперово-грошові меркантилісти Джон Лоу з його працею «Аналіз грошей та торгівлі» (1705), Якоб Вандермет - «Гроші відповідають всім речам»(1734), єпископ Берклі - «Вопрошающий» (1737), що зробили висновок, що повзуча інфляція може сприяти економічному зростанню, припускаючи при цьому наявність постійної ринкової нерівноваги.

Інфляція властива більшості економічно розвинутих країн світу і є основною проблемою в тих країнах, що розвиваються.

Інфляція – зростання загального рівня цін в країні впродовж певного періоду часу, що супроводжується знеціненням національної грошової одиниці.

Існує багато причин виникнення інфляційних процесів, найважливішими з яких є: надмірна емісія паперових грошей, дефіцит держбюджету, монополізація виробництва, економічні кризи, зовнішньо – економічні фактори.

Найпоширенішим методом виміру інфляції є індекс споживчих цін (Consumer Price Index, CPI), який розраховується для поточного періоду стосовно базового періоду.

Індекс споживчих цін відображає зміну вартості фіксованого споживчого набору товарів і послуг у поточному періоді щодо попереднього. Споживчий набір товарів і послуг - це набір найбільш представницьких і важливих для споживання домогосподарств товарів і послуг. Таким чином, вимірюючи ціни на ті самі товари й послуги в різних періодах, визначається індекс інфляції. Індекс інфляції, обумовлений як індекс споживчих цін є одним із ключових показників, які відбивають інфляційні процеси в країні. За статистичними даними інфляційні процеси протягом 1991 - 1993 рр набули в Україні найвищих темпів серед інших пострадянських держав. Інфляційні процеси 1991-2010 рр. в Україні спричинені їх багатофакторним характером, об'єктивними негараздами економіки, в томі числі значною мірою залежністю від зовнішнього енергопостачання.

Важливу роль в стабілізації економічної ситуації та приборканні інфляційних процесів в економіках перехідного періоду відіграє держава. Тому основними стабілізуючими заходами боротьби з інфляцією є: регулювання системи оподаткування, розвиток ринку цінних паперів, обмеження бартерних операцій, відмова НБ від прямого кредитування бюджетного дефіциту, запровадження комерційних платіжних інструментів, виплата заборгованостей, ін. У сучасних умовах в Україні для здійснення виваженої антиінфляційної політики слід, передусім, навчитись точно прогнозувати інфляцію.

Саме від реалізації цих та інших заходів залежить успішний розвиток України та її інтеграції в світове суспільство в якості рівноправного члена.